

WOUTER KLOOTWIJK

DE WIND
WIJST
DE WEG

Met illustraties van Irene Goede

LEOPOLD / AMSTERDAM

INHOUD

Riet drijft	7
De wind wijst de weg	10
Blauwe jongens	14
Het meisje met de vogel	18
Wachten op de wind	22
Vogel gevlogen	25
Takje met balletjes	28
De overkant	30
De boom van Tim	31
Land in zicht	34
Wat is het dat hij ziet?	35
Bouwen in de bomen	39
De meiden van de zee	42
Wonen in de bomen	47
Plan	48
Op pad	51
De zee	53
Een man	56
De olie is op	58
Terug	63
Winter	64
Donker	66
Ijs	67
Gras	71
Vuur	74
Weten	77
Briefje	80

RIET DRIJFT

Aan de waterkant groeit riet. Zo hoog als een jongen. Daarom zie je de jongen niet meteen.

De jongen heeft een droge stengel riet geplukt. Hij breekt hem in kleine stukken. Hij gooit ze in het water. Niet alle stukken tegelijk. Een voor een. Langzaam. De jongen kijkt de stukjes riet na. Ze drijven weg.

Eerst is riet groen, als het groeit na de winter. Dan, in de zomer, wordt het geel en de stengels worden droog.

‘Wat doe je?’

De jongen kijkt om.

Achter hem in het rietveld staat iemand.

‘Ik bedenk iets,’ zegt de jongen, ‘wie ben jij?’

Het is een meisje. Ze komt dichterbij.

‘Ik ben mezelf,’ zegt ze.

De jongen lacht.

‘Hoe heet je dan?’

‘Geef me maar een naam, dan weet ik hoe ik heet.’

‘Heb je geen naam dan?’

‘Misschien wel, maar ik weet het niet meer.’

De jongen kijkt weer naar het water en gooit er opnieuw een stukje riet in.

‘Kijk, het riet gaat daarheen. Alle stukken riet gaan dezelfde kant op.’

‘Ja, ik zie het.’

Ze zwijgen. Het meisje staat naast de jongen.

Soms kijkt ze naar hem. Soms naar de stukjes riet die de jongen in het water gooit.

En dan zegt hij het opeens. ‘Je heet Vera.’

‘Goed,’ zegt het meisje.

Ze gaat voor de jongen staan en geeft hem een hand.

‘Ik ben Vera,’ zegt ze. ‘En wie ben jij?’

‘Jan.’

‘O, Jan. Dag, Jan.’

Jan lacht.

‘Hoe komt het dat je niet wist hoe je heet?’

‘Dat weet ik niet,’ zegt Vera, ‘maar er is iets gebeurd.’

‘Wat dan?’

‘Dat weet ik ook niet. Ik denk dat ik ben weggewaaid. Het was slecht weer en het stormde. Dat denk ik omdat bomen waren omgeknakt. Ik werd wakker onder een boom die over me heen gebogen was. Het leek wel een hut. Ik bleef liggen en keek omhoog. Het duurde lang voor ik wist dat het een boom was. Maar verder wist ik niks. Ook niet hoe ik heette. Gelukkig heet ik nu Vera.’

Ze kijkt naar Jan.

‘En toen?’ vraagt hij.

‘Toen ben ik gaan lopen.’

‘Lang?’

‘Heel lang.’

‘Hiernaartoe?’

‘Dat wist ik toen niet, maar nu ben ik hier.’

Z e zeggen niks meer tot het donker begint te worden.
Dan zegt de jongen die Jan heet tegen Vera: ‘Ga je weer verder?’
‘Ik, waarheen?’
‘Die kant op, of die kant op.’
‘Ik hoef niet ergens heen, ik blijf hier.’
‘Dat doe ik ook al een tijd. Ik woon hier eigenlijk. Kijk daar, in de berg van riet.’
Jan wijst naar een grote bult riet. Hij heeft in het riet een hol gemaakt. Door een kleine opening kun je erin, op je knieën.
‘Je hebt een mooi huis,’ zegt Vera.
‘Maar ik blijf hier niet,’ zegt Jan. ‘Als ik weet hoe het kan, ga ik naar de overkant.’
‘De overkant?’
‘Hier houdt het op, het land,’ zegt Jan. ‘Hier begint het water. En water heeft altijd een overkant, daar wil ik heen.’
‘Waarom?’
‘Omdat ik wil weten wat daar is. Misschien is het daar beter. En je kan het alleen weten als je gaat kijken.’
Vera knikt.
‘Maar het wordt donker, straks zien we niks meer. Ik ga slapen,’ zegt Jan.
‘Goed. En wat zal ik nu eens gaan doen?’ zegt Vera.
‘Ook slapen,’ zegt Jan.
‘Kan ik bij jou slapen? In de berg riet?’
‘Ik weet niet of het past,’ zegt Jan.
‘Het past wel,’ zegt Vera.
Ze kruipen in de bult van rietstengels.
Het past maar net.
Het is donker. Er is alleen nog geluid. De wind waait door het riet en het riet fluistert.

DE WIND WIJST DE WEG

‘Ben je al wakker?’

‘Nee, nog niet,’ zegt Jan.

‘Als je wakker bent, wil ik wat weten,’ zegt Vera.

Buiten begint het licht te worden, de zon komt op.

In het huis van riet is het nog donker.

‘Zeg maar wat je weten wil,’ zegt Jan, ‘als ik wakker ben, zeg ik wel iets terug.’

‘Woon jij hier al lang?’

Jan draait zich om.

‘Wakker,’ zegt hij. ‘Ja, ik woon hier al ik weet niet hoe lang, maar ik kom van ver.’

‘Waarvandaan?’

‘Een grote stad. Het was warm. En het werd steeds warmer. Oude mensen konden er niet tegen. Ze gingen dood. Iedereen werd bang. Ik ook. Maar niemand deed iets. Het was te warm om iets te doen. Toen het nacht was ben ik de stad uit gelopen.’

‘Waarom?’

‘Ik had gehoord dat het in het noorden niet zo warm is. Ik dacht, ik ga kijken of het waar is. Ik liep naar het noorden. Het was minder warm waar ik liep. Maar ik verdwaalde. De weg terug naar de stad kon ik niet meer vinden. En de mensen in

de stad konden mij ook niet vinden, denk ik.'

'Of ze hebben je niet gezocht.'

'Geeft niet,' zegt Jan. Hij lacht.

'Gisteren,' zegt Vera, 'vroeg ik aan je wat je aan het doen was in het riet, aan de waterkant. Toen zei je dat je iets aan het bedenken was. Wat bedacht je dan?'

'Ik bedacht iets en vandaag bedenk ik het verder. Ik vertel het bij het water en ik heb je jurk nodig.'

'Nu?'

'Nee, bij het water.'

'Moet ik hem uitdoen?'

'Nee, niet nodig. Ik zag iets, gisteren, wat ik weer wil zien. Jouw jurk in de wind.'

Jan legt iets in Vera's hand.

'Hier, dit kan je eten.'

'Wat is dat?'

'Gedroogde wortel. Ik weet ze te vinden, wortels van een plant, ze groeien tussen het riet. Ik graaf naast de plant een eindje de grond in en kom dan bij de wortels. Ik scheur er een paar vanaf, niet allemaal, want ik wil dat de plant blijft groeien. Dan kan ik nieuwe wortels afscheuren. Je moet erop kauwen, dan gaan ze zoet smaken, maar kom, we gaan.'

'Eerst eten toch?'

'Dat kan ook terwijl je loopt. We gaan naar het water.'

'Lekker,' zegt Vera. Ze kauwt op een stuk wortel.

Hoe kan dat nou, denkt ze, dat je een jurk nodig hebt met iemand erin?

Jan pakt een stengel riet en breekt hem in stukken.

Hij gooit een stuk in het water.

'Kijk,' zegt hij. 'Het riet gaat die kant op, verder weg het water op, ik denk tot aan de overkant. Er is een overkant, maar hoe ver, dat kan het riet me niet vertellen. Maar ik denk dat ik weet hoe het komt dat het riet erheen gaat. Kijk maar naar je jurk.'

De jurk wijst dezelfde kant op waar het riet heen gaat.'

'De rok van mijn jurk,' zegt Vera.

'Ja, en als je je omdraait, kijk, dan blijft de jurk toch dezelfde kant op wijzen. Eerst voor je uit, en als je andersom staat, wijst hij achter je uit.'

Vera moet erom lachen. 'Dat doet de wind.'

'Ja, dat is wat ik dacht. Wind kun je niet zien. Maar je jurk laat zien dat het waait. En de wind waait het riet in het water die kant op, waar je jurk heen wijst.'

'De wind wijst de weg,' zegt Vera. 'Is dit wat je gisteren ook al bedacht?'

'Riet drijft,' zegt Jan. 'Als je mee kon met het riet kwam je aan de overkant. Maar op een stengel riet kun je niet zitten. Dat is waar ik alsmaar over nadenk.'

Vera draait zich om. Ze kijkt niet meer naar het water, ze kijkt naar het rietveld. Het is groot. Ze kan niet zien hoe groot, er is geen eind, zo lijkt het.

'Veel riet,' zegt ze. 'Op een stengel in het water kun je niet zitten. Maar op tien stengels?'

'Ook niet,' zegt Jan.

'Honderd dan?'

'Ik weet het niet.'

Vera loopt het rietveld in en gaat stengels plukken. Ze telt ze niet. Ze plukt maar door. Tot ze in haar ene arm een grote bos rietstengels heeft en er geen stengeltje meer bij kan. Dan zoekt ze een open plek. Ze legt de bos riet op de grond en gaat ernaast zitten op haar knieën. Ze pakt een stengel, legt hem op de grond, pakt een andere stengel en legt hem dwars over de eerste. Zo legt ze de stengels riet om en om en alsof het vanzelf gaat, houden de stengels elkaar vast. Het wordt een bedje van riet.

Ze tilt het op, houdt het bedje boven haar hoofd en loopt ermee naar Jan, bij het water.

En voor Jan het goed ziet, gooit ze het bed in het water.

‘Wat mooi, heb jij dat gemaakt? En wat is het?’

‘Ligt hier ergens een steen?’ vraagt Vera.

‘Ja, daar liggen wat stenen die ik heb gevonden.’

‘Wil je een steen pakken?’

Jan gaat een steen halen. Een ronde platte steen met twee kleuren. Hij geeft hem aan Vera.

Vera gaat op haar hurken dicht bij het water zitten, voor de gevlochten mat van rietstengels. Ze gooit de steen midden op het matje van riet.

Dan pakt ze een tak en duwt de rietmat verder het water op.

De wind krijgt er vat op. De mat met de steen gaat op reis.

‘Dat is het,’ roept Jan. ‘Jij hebt het bedacht, jij hebt uitgevonden wat ik alsmaar aan het bedenken was. De steen zakt niet naar beneden. Dat komt door het riet.’

‘We kunnen het veel groter maken,’ zegt Vera, ‘we hebben riet genoeg. We kunnen het zo groot maken dat er twee mensen op kunnen zitten.’

‘Twee?’

‘Ja, dan kan ik mee,’ zegt Vera.